

TEKSTEN

PASTORÇICO, NON TE ADUERMAS

*Pastorçico, non te aduermas,
que mal se repastan las ovejas.*

Son muy malas de guardar,
tiénenme desatinado,
y yo triste, de cansado,
no las puedo repastar;
*cuido que me han de matar
o me mienten mis orejas.*

Porqu'estás adormeçido,
zagal, hágotre saber
que, si las dejas perder,
yo te cuento por perdido;
*perderás más lo servido
si de mirallas t'aleixas.*

No las quiero y adexar,
ni consiento, ni es razón,
que, si pena el corazón,
descanso con las mirar.
*Ya no me puedo apartar
de guardar estas ovejas.*

A LAS VAQUILLAS MADRE

A las vaquillas, madre
quíerome ir allá.
Tras de aquel teso
está el vaquero,
tiene pan y queso.
¡Si me diese ora dello!
quíerome ir allá.

DESCIENDE AL VALLE, NIÑA

*Desciende al valle, niña.
Non era de día.*

Niña de rubios cabellos,
desciende a los corderos
que andan por los centenos.
Non era de día.

ENTRA MAYO Y SALE ABRIL

Entra Mayo y sale Abril,
tan garridico le vi venir.
Entra Mayo con sus flores,
sale Abril con sus amores,
y los dulces amadores
comienzan a bien servir.

*Herdersjongen, val niet in slaap,
want zo worden de schapen niet vet.*

Ze zijn zo moeilijk te hoeden,
ze maken me gek,
en ik, arme, ben zo moe,
dat ik ze niet kan weiden;
ze worden nog mijn dood
of mijn oren bedriegen mij.

Dat komt omdat je in slaap gevallen bent,
jonge man, ik wijs je erop
dat als je ze laat gaan,
je volgens mij verloren bent,
*je zult meer dan alleen je baantje verliezen
als je ze uit het oog verliest.*

Ik wil ze niet achterlaten,
Dat vind ik niet goed en ook niet redelijk,
want als het hart vol smart is,
kom ik tot rust door naar hen te kijken.
*Ik kan niet ophouden met
het hoeden van deze schapen.*
[BG&ML]

Naar de koeien, moeder,
dáár wil ik naar toe.
Voorbij die bergtop
is de koeienhoeder.
Hij heeft brood en kaas.
Als hij me daar nu wat van zou geven!
Dáár wil ik naar toe.
[BG&ML]

*Daal af in de vallei, meisje.
De dag was nog niet aangebroken.*

Meisje met de blonde haren,
kom naar de lammeren
die door de roggevelden lopen.
De dag was nog niet aangebroken.
[BG&ML]

Mei komt en April vertrekt
ik zag de mei komen, zo mooi!
Mei komt met al zijn bloemen
en April vertrekt, met zijn verliefdheidjes,
en de tedere geliefden
beginnen hem serieus te dienen. [BG&ML]

YA NO QUIERO SER VAQUERO

*Ya no quiero ser vaquero,
ni pastor,
ni quiero tener amor.*

Bien pensé yo que nustr'ama
m'acudiera con buen pago,
mas quanto yoo más la halago
más ella se m'encarama.
*Pues m'acosa de su cama
sin favor,
no quiero tener amor.*

Entré con ella a soldada
porque me mostró cariño,
mas por más que yo l'aliño,
no me quiere pagar nada.
*Pues es tan enterregada,
sin sabor,
no quiero tener amor.*

Héle guardado el ganado
con un tiempo muy fortune,
y aun, ahotas, que ninguno
lo tenga tan correado.
*Y pues me da mal grado
por pastor,
no quiero tener amor.*

Yo labraba su labrança
y de sol a sol araba;
yo sembraba, yo segaba,
soncas, por le dar holgança.
*Mas, pues de mi tribulança
no ha dolor,
no quiero tener amor.*

¡Juro a mi que yo m'embaço
de persona tan crudía!
Pues es tal su compañía,
no quiero más enbaraço;
*no quiero ser su collaço
ni pastor,
ni quiero tener amor.*

Y aun, ¡pese a Dios verdadero!,
con quanto yo le serví,
que ya estoy tan aborrido,
que de cordojo m muero,
*ni ya quiero ser vaquero
ni pastor,
ni quiero tener amor.*

*Ik wil geen koeienjongen meer zijn,
en ook geen herder,
en een lief wil ik ook niet*

Ik dacht dat onze meesteres mij
zeker een goed loon zou geven,
maar hoe meer ik haar vlei,
des te meer stelt zij zich boven mij.
*En in bed verleent zij mij haar
gunsten ook niet,
ik wil geen lief.*

Ik trad bij haar in loondienst
omdat zij mij genegenheid toonde,
maar hoezeer ik mij ook voor haar uitsloof
ze wil mij niets betalen.
*En dan is ze ook nog echt uit de klei
getrokken, zonder kraak of smaak,
ik wil geen lief.*

Ik heb het vee voor haar gehoed
bij zeer slecht weer
en het is ook wel zeker dat niemand
het vee zoveel heeft laten grazen.
*En dan geeft ze mij een slechte
beoordeling als herder,
ik wil geen lief.*

Ik heb haar akkers bewerkt,
en ik ploegde van de vroege ochtend tot de
late avond, ik zaaide, ik maaide,
alles om haar te plezieren.
*Maar mijn ellendige situatie
doet haar niets,
en daarom hoeft ik geen lief.*

Ik zweer dat ik genoeg heb
van een zo onaangenaam iemand.
Want dat is ze,
en ik wil geen moeilijkheden meer;
*ik wil haar knecht niet zijn,
noch haar schaapherder,
en een lief wil ik ook niet.*

En dan, bij God,
met alles wat ik voor haar gedaan heb,
hangt het me nu zozeer de keel uit,
dat ik haast sterf van ellende.
*Ik wil geen koeherder zijn,
noch schaapherder,
en een lief wil ik ook niet.*
[BG&ML]

MÁS VALE TROCAR

*Mas vale trocar
plazer por dolores
qu'èstar sin amores.*

Dond'es gradeçido,
es dulce morir;
bivir en olvido,
aquel no es bivir.
*Mejor es sufrir
pasión y dolores
qu'èstar sin amores.*

Es vida perdida
bivir sin amar,
y más es que vida
saberla emplear.
*Más vale penar
sufriendo dolores
qu'èstar sin amores.*

La muerte es vitoria
do bive afición,
qu'èspira haver gloria
quien sufre pasión.
*Mejor es prisión
de tales dolores
qu'èstar sin amores.*

El ques más panado
más goza d'amor,
qu'el mucho cuidado
le quita el temor.
*Así qu'ès mejor
amar con dolores
qu'èstar sin amores.*

No teme tormento
quien ama con fe,
si su pensamiento
sin causa no fué.
*Haviendo por qué,
más vale dolores
qu'èstar sin amores.*

Amor que no pena
no pida plazer,
pues ya le condena
su poco querer.
*Mejor es perder
plazer por dolores
qu'èstar sin amores.*

*Het is beter genot
in te ruilen voor verdriet
dan zonder liefde leven.*

Waar de liefde beloond wordt
is het sterven zoet:
Leven in vergetelheid
is géén leven;
*Het is beter hartstoccht en
smarten te kennen
dan leven zonder lief te hebben.*

Leven zonder liefde
is een verloren leven,
en het leven is veel meer waard
als je het goed gebruikt.
*Het is beter ongelukkig te zijn
en verdriet te hebben
dan te leven zonder liefde.*

Daar waar de liefde leeft
is de dood overwinning,
want hij die liefdesleed kent
hoopt gelukzaligheid te verkrijgen.
*Het is beter de gevangene te zijn
van zulk harteleed
dan te leven zonder liefde.*

Degene die het meeste lijdt
geniet meer van de liefde,
want het vele verdriet
doet de vrees wegnemen.
*Zo is het dus beter
lief te hebben met pijn
dan verstoken van liefde te leven.*

Degene die oprecht liefheeft
vreest geen hartzeer,
als zijn gedachten daar
geen aanleiding toe gaven.
*En daarom is het beter
verdriet te hebben
dan te leven zonder liefde.*

Liefde die geen pijn doet
zal geen voldoening geven,
want ze is tot mislukken gedoemd
omdat men te weinig liefheeft.
*Het is beter genot
in te ruilen voor verdriet
dan zonder liefde leven.*
[BG&ML]

PUES NO TE DUELE MI MUERTE

*Pues no te duele mi muerte
siendo tú la causa d'ella,
sepan todos mi querella.*

Sepan que tengo razón
de quexarme, si me quexo,
pues de ti vençer me dexo
dándote mi coraçón,
y no tienes afición.
Pues me matas por tenella,
sepan todos mi querella.

¡O muger desgradecida
más que nadie nunca fué,
que no te vençe mi fe
ni mi pasión tan crecida!
Pues la tienes conoçida
y quieres desconoçella,
sepan todos mi querella.

Siempre muestras que me quieres;
yo no se lo que deseas,
mas no puedo ser que seas
más cruel de lo que m'eres.
Y pues con la fe me yeres
y no muestras obras della,
sepan todos mi querella.

Y tu querer ha causado
en el mio tal firmeza
que mi bien y mi riqueza
es en cumplir su mandado.
Y pues no tienes cuidado
y matas siendo tan bella,
sepan todos mi querella.

Pusiste con tu querer
en mi fe mucha esperança,
mas ora con la tardança
hásmelo hecho perder.
Y pues todo mi poder
tienes tu, gentil donzella,
sepan todos mi querella.

Mas esta merçed te pido,
por no te dar más enojos:
me mires con tales ojos
con quales mi fe te vido.
Si crudeza pone olvido,
piérdela, pues en perdella
perderé yo mi querella

*Aangezien mijn dood jou geen verdriet doet
omdat jij er de oorzaak van bent
zullen allen mijn aanklacht vernemen.*

Zij zullen weten dat ik reden tot
klagen heb, als ik klaag,
want ik liet mij door jou overwinnen
door je mijn hart te schenken,
maar jij kent geen liefde.
Aangezien jij mij ombrengt omdat ik die wel
ken, zullen allen mijn aanklacht vernemen.

Oh, jij bent een ongelukkige vrouw,
ongelukkiger dan wie ook ooit,
omdat mijn trouw noch mijn grote
hartstocht jou overwinnen!
En omdat jij die kent
maar dat niet toe wilt geven
zullen allen mijn aanklacht vernemen.

Voortdurend doe je alsof je mij bemint;
ik weet niet wat jij wil,
maar het kan toch niet zijn dat je nog
wreder bent dan je nu tegen mij bent.
En omdat jij mij verwondt met jouw trouw
maar daar verder geen blijk van geeft,
zullen allen mijn aanklacht vernemen.

Jouw liefde heeft in mij
zo'n standvastigheid bewerkt
dat mijn geluk en mijn rijkdom
ligt in het uitvoeren van jouw opdrachten.
En omdat jij niet oppast
en verplettert met jouw schoonheid,
zullen allen mijn aanklacht vernemen.

Jouw blijken van liefde
maakten dat ik vol hoop was,
maar nu, met het verloop van de tijd,
heb ik die hoop verloren.
En aangezien al mijn kracht in jou
berust, lieflijke schone,
zullen allen mijn aanklacht vernemen.

Maar deze gunst vraag ik jou,
om je niet nog meer ergernis te bezorgen:
kijk mij aan met dezelfde blik
waarmee mijn liefde jou zag.
Als wreedheid vergetelheid brengt,
laat die dan vallen, want door deze te
verliezen, verlies ik mijn reden tot klagen.
[BG&ML]

TIR'ALLÁ QUE NON QUIERO

*¡Tir'alla que non quiero,
moçuelo Rodrigo!*

Mi tiempo perdido
todo fast'agora,
por ser namorado
de vos, mi señora.
Agora que vengo,
dasme por abrigo.

*¡Tir'alla que non quiero,
moçuelo Rodrigo!*

*Scheer je weg want ik wil niet,
Rodrigo mijn ventje!*

Tot nu toe
heb ik mijn tijd verspild
door op jou verliefd
te worden, dame.
Nu ik kom,
onthaal je mij op:

*Scheer je weg want ik wil niet,
Rodrigo mijn ventje!*
[BG&ML]

PÁNPAÑO VERDE

*Pánpano verde,
razimo alvar,
¿quién vido dueñas
a tal ora andar?*

Enzinueco entr'ellas
entre las donzellas.

*Groene wijnrank,
witte tros,
wie zag vrouwen
op een dergelijk uur rondwandelen?*

Ik begaf mij, temidden van hen,
tussen de jonge vrouwen.
[BG&ML]

RODRÍGO MARTÍNES

*Rodrigo Martínez,
a los ánsares, ¡ahe!,
pensando qu'èran vacas,
silvávalas: ¡He!*

Rodrigo Martínez,
atán garrido,
los tus ansarinos
lieválos el río. ¡Ahe!
pensando qu'èran vacas,
silvávalas: ¡He!

Rodrigo Martínez,
atán loçano,
los tus ansarinos
lieválos el vado. ¡Ahe!
pensando qu'èran vacas,
silvávalas: ¡He!

*Rodrigo Martínez
flood naar de ganzen, hé!
omdat hij dacht dat
het koeien waren, hé!*

Rodrigo Martínez,
schone jongeling,
de rivier
voert je ganzen mee. Hé!
Hij flood naar ze
omdat hij dacht dat het koeien waren, hé!

Rodrigo Martínez,
schone jongeling,
Je ganzen worden
meegesleurd naar de diepte. Hé!
Hij flood naar ze
omdat hij dacht dat het koeien waren, hé.
[BG&ML]

AY, TRISTE QUE VENGO

*¡Ay, triste que vengo
vençido d'amor,
maguera pastor!*

Más sano me fuera
no ir al mercado
que no que viniera
tan aquerenciado,
*¡que vengo cuitado,
vençido d'amor,
maguera pastor!*

Di jueves en villa
viera una doñata;
quise requerilla,
y aballó la pata.
*¡Aquella me mata,
vençido d'amor,
maguera pastor!*

Con vista halaguera
miréla y miróme:
yo no se quien era,
mas ella agradome.
*Y fuése y dexóme
vençido d'amor,
maguera pastor.*

De ver su presençia
quedé cariñoso,
quedé sin hemençia,
queés sin reposo,
*quedé muy cuidadoso
vençido d'amor,
maguera pastor.*

POR VOS MAL ME VIENE, NIÑA

*Por vos mal me viene,
niña, y atendedme.*

Por vos, niña virgo,
por vos, niña virgo,
*prendióme'l merino.
Niña, y atendedme.*

Por vos, niña d'algo,
por vos, niña d'algo,
*prendióme'l jurado.
Niña, y atendedme.*

Prendióme'l jurado,
prendióme'l jurado,
*Hame lastimado.
Niña, y atendedme.*

*Ach wee, hoe droevig ben ik,
verslagen door de liefde,
hoewel ik maar een herder ben!*

Het zou beter geweest zijn
als ik niet naar de markt was gegaan
dan om nu, zo verliefd,
daarvan terug te keren.
*Nu ben ik bedroefd,
overwonnen door de liefde,
hoewel ik maar een herder ben.*

Donderdag zag ik in de stad
een jongedame;
ik wilde haar het hof maken
en toen versnelde zij haar pas.
*Zij betekent mijn einde,
overwonnen door de liefde
ook al ben ik maar een herder!*

Met een stralend gezicht keek
ik haar aan en zij mij:
ik weet niet wie het was
maar zij beviel mij.
*En ik werd totaal en compleet
door liefde overwonnen,
ook al ben ik maar een herder.*

Alleen al door haar te zien
werd ik met tederheid vervuld,
ik verloor alle kracht,
en vond geen rust,
*ik was heel treurig,
overwonnen door de liefde,
ook al ben ik maar een herder.*
[BG&ML]

Door jou treft mij het ongeluk,
meisje, en wacht op mij.

Door jou, meisje maagd,
door jou, meisje maagd,
arresteerde de baljuw mij,
meisje, en wacht op mij.

Door jou, meisje van iets,
door jou, meisje van iets,
arresteerde de diender mij
meisje, en wacht op mij.

De diender arresteerde mij,
de diender arresteerde mij
heb medelijden met mij,
meisje, en wacht op mij.
[BG&ML]

MÁS QUIERO MORIR POR VEROS

*Más quiero morir por veros
que bevir sin conosceros.*

Es tan fuerte mi'speranza
que jamás haxe mudança,
teniendo tal confiança
de ganarme por quereros.

*Ik wil liever sterven om u te mogen zien dan
te leven zonder u te kennen.*

Mijn hoop daarop is zo groot
dat ik nooit van gedachten zal veranderen,
zoeer vertrouw ik erop dat te verkrijgen,
door u lief te hebben.
[BG&ML]

AUNQUE NO'SPERO GOZAR

*Aunque no'spero gozar
galardón de mi servir,
no m'espero repentir.*

No'spero que m'arrepienta
del triste dolor que siento,
pues se goza el pensamiento
con la causa qu'atormenta.
*Y pues la pena es contenta,
tenbiendo la gloria el sufrir.
¿quién se puede repentir?*

*Hoewel ik niet verwacht enige beloning
te ontvangen voor mijn dienstbaarheid
verwacht ik daar toch geen spijt van te
krijgen.*

Ik denkt niet dat ik de akelige pijn
die ik voel zal betreuren,
want de gedachte aan wat deze veroorzaakt
heeft, schenkt vreugde.
*Het verdriet is immers een geschenk
en het lijden veroorzaakt vreugde.
Wie kan dat betreuren?*
[BG&ML]

DE MONÇÓN VENÍA EL MOÇO

*De Monçón venía el moço,
moço venía de Monçón.*

La moça guardaba la viña.
La moça guardaba la viña

*El moço por ay venía,
moço venía de Monçón.*

*De jongeling kwam uit Monçón,
uit Monçón kwam hij.*

Het meisje bewaakte de wijngaard.
Het meisje bewaakte de wijngaard.

*De jongeling kwam daarlangs,
de jongeling uit Monçón.*
[BG&ML]

PASEISME AOR'ALLÁ, SERRANA

*Paséisme aor'allá, serrana,
que no me muera yo en esta montaña.*

Paséisme aor'allende'l río.
Paséisme aor'allende'l río.
*¿Quéstoy triste, mal herido,
que no me muera yo en esta montaña.*

*Breng mij weg van hier, vrouw,
opdat ik niet sterf op deze berg.*

Breng me naar de rivier,
breng me naar de rivier,
*want ik ben treurig, en zwaar verwond,
opdat ik niet sterf op deze berg.*
[BG&ML]

DESCANSA TRISTE PASTOR

- Descansa triste pastor,
descansa tu triste suerte.
- ¡Ay, señor, que soy de muerte!
- Ruégote, por Dios, pastor,
que tu congoxa descanse
y que tu pasión amanse.
No te mates me pecador,
que me das tan gran dolor
y me matas sólo en verte.
- ¡Ay, señor, que soy de muerte!

- ¡Cavallero, señor mío,
mie fe, mie fe, triste yo!
D'este mundo yo no só
ni en mi hay propio albedrío
ni mi mal tiene desvío.
¡Libreos Dios de mal tan huerte!
- ¡Ay, señor, que soy de muerte!

MEU NARANJEDO NON TEN FRUTA

*Meu naranjedo no ten fruta,
mas agora ven;
no me le toque ningún.*

Meu naranjedo florido.
Meu naranjedo florido,
*el fruto no l'es venido,
mas agora ven;
no me le toque ningún.*

Meu naranjedo granado.
Meu naranjedo granado,
*el su fruto no l'es llegado,
mas agora ven;
no me le toque ningún.*

*Rust uit treurige herder,
laat je droeve lot rusten.
Ach, heer, ik ben als dood.
Ik smeek je, bij God, herder,
laat je verdriet minder worden
en beteugel je hartstocht.
En breng mij niet om,
want je doet mij zoveel verdriet
dat alleen al jou te zien mij doet sterven.
Ach heer, ik ben haast dood.*

Heer, mijn meester,
mijn belofte, mijn belofte, ongelukkige ik!
Ik ben niet meer van deze wereld
en ik heb geen vrije wil
en mijn ongeluk is onafwendbaar.
*Moge God u van een zo groot verdriet
bevrijden. - Ach heer, ik ben haast dood.*
[BG&ML]

*Mijn sinaasappelboom draagt geen vrucht,
kom nu maar;
laat niemand hem aanraken.*

Mijn bloeiende sinaasappelboom,
Mijn bloeiende sinaasappelboom,
er is geen vrucht aan gekomen,
kom nu maar;
laat niemand hem aanraken.

Mijn prachtige sinaasappelboom,
Mijn prachtige sinaasappelboom,
heeft weer geen vrucht gedragen,
kom nu maar;
laat niemand hem aanraken.
[BG&ML]

TODOS LOS BIENES DEL MUNDO

*Todos los bienes del mundo
pasan presto y su memoria,
salvo la fama y la gloria.*

El tiempo lleva los unos,
a otros fortuna y suerte,
y al cabo viene la muerte,
que no nos dexa ningunos.
*Todos son bienes fortuneos
y de muy poca memoria,
salvo la fama y la gloria.*

La fama bive segura,
aunque se muera su dueño.
Los otros bienes son sueño
y una çierta sepultura.
*La mejor y más ventura
pasa presto y su memoria,
salvo la fama y la gloria.*

Procuremos buena fama,
que jameas nunca se pierde,
árbol que siempre está verde
y con el fruto en la rama.
*Todo bien que bien se llama
pasa presto y su memoria,
salvo la fama y la gloria.*

*Alle aardse zaken gaan snel verloren
en ook de herinnering eraan verdwijnt,
Behalve roem en eer.*

Tijd brengt sommigen rijkdom
en anderen voorspoed en geluk,
maar uiteindelijk komt de dood,
die niemand geen van ons overslaat.
*Alle bezit is ijdel en de herinnering
eraan is niet duurzaam,
behalve roem en eer.*

Roem leeft in zekerheid
zelfs als haar meester sterft.
De andere bezittingen zijn illusies
en een zeker graf.
Het beste en voorspoedigste
vergaat snel en de herinnering eraan ook,
behalve roem en eer.

Laten we goede faam verwerven,
die nimmer verloren gaat,
een boom die altijd groen is
en vruchten aan de takken draagt.
Alle bezit zoals men dat noemt,
vergaat snel en de herinnering eraan ook,
behalve roem en eer.
[BG&ML]